

JUTRO

Neodvisen političen dnevnik.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :

„JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1/16. uri zjutraj, a ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnisti mesечно K 1—, z dostavljanjem na dom K 1/20; s pošto celoletno K 18—, polletno K 9—, četrtletno K 4/50, mesečno K 1/50. Za inozemstvo celoletno K 28—.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :

Uredništvo in upravnništvo je na Miklošičevi cesti št. 8. Dopisi se pošiljajo uredništvu, naročnina upravnisti. Ne-frankirana pisma se ne sprejemajo, rokopi si se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglašnju popust. Za odgovor se priloži znamko.

Jugoslovanska tehnika.

Vsakdo se menda še spominja, da je pred nedolгим časom daroval hrvatski rodoljub 200.000 K v svrhu ustanovitve hrvatske tehnike v Zagrebu. Spoznal je veliko važnost tehničnega študija za Hrvate in je takoj storil, kar je bilo v njegovih močeh. Hrvati bodo torej že jeseni otvorili lastno tehniko v Zagrebu, medtem ko Slovenci sploh še nismo premišljevali o tako važnem vprašanju.

Naša geografična lega povzroča, da se vrši velik del prometa po slovenskih deželah in da smo predstraža Balkana. Že sto in stokrat povdarjano dejstvo je, da se moramo Slovenci gospodarsko osamosvojiti, ali z drugimi besedami: če hočemo biti neodvisni, moramo sami kriti svoje potrebe. Pogoj za življenje našega naroda je, da se, kolikor moči in potrebno, industrializiramo.

Danes je še ves Balkan preplavljen s proizvodi nemške industrije in nemškega kapitala. Radi večje bližine in ugodne morske zveze imamo Slovenci na Balkanu še veliko prihodnost in če se naša industrija toliko razvije, da bomo lahko tudi izvažali, nam bo odprt ves jug.

Produkcija rabi tovar, tovarne pa (poleg kapitala, ki ga imamo Slovenci, čeprav še ni dovolj koncentriran) tehnikov in zopet tehnikov. Teh imamo pa vse premalo, celo za državne službe jih ni dovolj in vlada si pomaga s Čehi in Nemci. Pri nas je že razmerje med realci in gimnazijci silno neugodno, še mnogo bolj pa razmerje med tehniko in juristi, čeprav tudi slednjih še ni preveč.

Ce rabimo tehnikov, rabimo še prej realk, in te so za nas istega pomena kakor gimnazije. Odločilni faktorji naj poskrbe, da dobimo v Ljubljani in drugod čimprej slovenske realke. Stariši pa naj bi povečali več pozornosti realci in bi naj mnogo bolj kot do sedaj pošiljali svoje otroke v njo. Priporočljivo je pa tudi za gimnazijske abituriente, da se zapišejo na tehniko, ker je dodatna izkušnja iz risanja in opisne geometrije zelo lahka.

Ce rabimo tudi mnogo tehnikov, je jasno, da bi rabili tudi lastno tehniko, in sicer v prvi vrsti stavbeno stroko. Na to pa seveda sedaj še misliti ne smemo, ker moramo še celo o kaki pravni veliki šoli s skepso govoriti.

Imamo Jugoslovani mož, ki poznajo naše skupne potrebe: pred nedavnim časom je prinesel „New-York Herald“ pogovor svojega časnikarja z znamenitim hrvaškim učenjakom Teslo, ki živi že dolgo časa v Ameriki: Tesla je ob priliki daru za hrvaško tehniko izjavil, da si je postavil za svojo zadnjo nalogo ustanovitev jugoslovanske tehnike. To bo naredil takoj, ko zbere potrebni denar za tak zavod. Lahko se je udati fantazijam o jugoslovanski tehniki in preudarjati, če bi bil Trst najboljše

mesto za njo ali ne — boljše je pa, če do tedaj posvetimo vso svojo pozornost realkam, ki so pot do tehnike.

Čas je že za spoznanje, da nas samo vseučilišče ne bo rešilo in želimo, da Tesla svojo veliko obljubo čimprej izpolni, za kar mu bodo vsi Jugoslovani vedeli hvalo. Mi pa moramo iti v boj za slovensko veliko šolo, ker ta cilj smo si stavili najprej. Nesmoteno omahovati ne smemo, ampak sedaj hočemo to, potem pa še ono!

Iz slovenskih krajev.

Postojna.

Ponemčevanje iz Postojne. Dično naše postojnsko glavarstvo je zabredlo pod vodstvom zagriženega nemškega nacionalca zelo, zelo daleč. Ono ne smatra več potrebnim uradovati z občinskimi uradi slovensko. Do sedaj na primer je bila navada, da so se pošiljali občinam črnovojniški imeniki izdelani in sestavljeni v slovenskem jeziku. Sedaj pa je drugače. „Janeza“ ne najdeš več v njih, pač pa je polno Johannov, Lukasov, Georgov in Matheusov. Zavedni župani si bodo že vedeli pomagati. Bodo pač morali pošiljati imenike nazaj in zahtevati slovenske.

Vidi se tudi, da uradovanje drugače ni vzorno. Neko pričo so na primer poklicali na glavarstvo, a živa duša ni vedela zakaj. Iskali so akt in ga iskali, a ni ga bilo najti. Nadalje pa niso znali nekemu lovcu, ki je ustrelil volka, povedati, da-li so nagrade za pokončevanje zverine že odpravljene ali še ne. Za vsakega obrtnika ali kneta najdejo kak paragrafič, če je „treba“ kaznovati, za važne uredbes pa skoro da ne vedo. Lepe razmere!

Splošni pregled.

Iz državnega zbora.

Obstrukcija jugoslovanskih poslancev, ki jih podpirajo nekateri Čehi, traja še vedno in sicer se vrši tako odločno in smoteno, da se najbolj bojeviti Nemci in nespravljiva vlada začenjajo baviti z mislijo, kako bi se jej dalo priti s silo v okom. Nemci in vlada, ki je na njihovi strani, so uvideli, da jugoslovanske obstrukcije ni mogoče oslabiti, kamo-li streti brez nasilja. Prišli so do načela: „silo s silo!“, ne pomislijo pa, da Jugoslovanom iz obupnega položaja ni preostalo druge, mirneje poti. Ogorčeno proti obstrukciji naših poslancev piše „D. Korr.“ in eden nemškonacionalnih voditeljev se je izrazil, da se mora ta „najbolj frivolna“ obstrukcija poteptati in ubiti na vsak način, ki je še mogoče. Pričakovati še imamo torej hudega boja. Zelo obširno in dolgo je govoril proti italjanski

fakulteti Nemec Malik, kar je posredno Slovanom v prid. Za njim je začel s trajnim govorom Slovenec Demšar. Da bi ubili obstrukcijo, so hoteli nekateri še govoriti o trajni seji, ki je pa agrarci ne marajo prav. Kakorkoli že stoji zadeva, treba nam je biti opreznim in Jugoslovani morajo v zbornici zastaviti vse moči, vse do zadnje!

Razkol med socialisti.

Med socialisti poka; zakrivilo so pa razkol, ki se bode izvršil med nemškimi in češkimi socialisti, nemški sodrugi, ki so glasovali v državni zbornici proti predlagani podpori za češko šolo Komenskega na Dunaju od strani države. Češki sodrugi so sklenili, da ne bodo podpirali več nemških somišljenikov brezpogojno in da bodo zlasti na Dunaju delovali naravnost proti njim, s tem, da postavijo lastne svoje kandidate pri vsakih eventuelnih volitvah. Sloga se torej Nemcem zelo neljubo krha — po njihovi krivdi.

Dnevne vesti.

„Svoji k svojim“. To geslo je „Slov. Narodu“ dobro znano, ker se — kar je lepo od njega — rad in pogostoma zavzema zanj. Ali mi bi še rajše videli, ko bi se „Narodna tiskarna“, ki izdaja „Slov. Narod“, sama ravnala po tem geslu, česar pa ona ne stori, ker sicer ne bi pripeljal te dni v „Narodno tiskarno“ cel voz zabojev — špediter Ranzinger.

Burševske čepice so zopet začeli nositi v Ljubljani nemški pobalini. Ali ni nobenega zdravila proti temu večnemu izzivanju?

Izzivanje ljubljanskih nemških realcev. Nemškutarski realci tukajšnje c. kr. državne realke mislijo v resnici, da se nahajajo v rajhu in da kot sinovi „Kulturvolka“ smejo uganjati, kar hočejo. Ni jim še dovolj, da vkljub ravnateljске prepovedi še vedno izzivajo po mestu s svojimi burševskimi čepicami, uganjati morajo celo javne kravale. Tako so v četrtek zvečer v restavraciji „Rožna dolina“ na ves glas hajali in tulili pesem „Die Wacht am Rhein“. Bodrili so pri litrih vina drug drugega, naj ostanejo vedno zvesti sinovi majke Germanije in povsod javno pokažejo svojo nemško narodnost. Tem nemškim pobičem bo treba enkrat pošteno stopiti na prste in jih poučiti, da se nahajajo v slovenski Ljubljani ne pa med svojimi nemškimi bratci.

Velika nevarnost za Ljubljano. Südmarkina šola v Mostah že skoro zagotovljena. Pred durmi slovenske Ljubljane v občini Moste dobimo v kratkem, če se v tem kritičnem trenutku ne zganejo mero-dajni krogi, šulferanjsko šolo. Dr. Ambrosi-sch je kot zastopnik Südmarke že obljubil, da se še to leto se-zida v Mostah osemrazredna ljud-

ska šola, treba je samo še podpisov in tudi teh je že dovolj nabranih. Prebivalci občine Moste in Udmata so grozovito razburjeni, ker se Ciril-Metodova družba ne zmeni za njih prošnje, vkljub temu, da je trgovec Elija Predović daroval še prostor, pesek, cement in vrh tega še 3000 kron v podporo. Šolsko vprašanje v Mostah se mora v najkrajšem času rešiti, kajti prihodnje leto nimajo prebivalci Most in Udmata vsled prenapolnjenja mestnih ljudskih šol, nikamor pošiljati svojih otrok v šolo. Prizadeti stariši pozivljajo torej še enkrat vse mero-dajne kroge, posebno pa Ciril-Metodovo družbo, naj vendar enkrat reši to že toliko časa pereče vprašanje, kajti naravnost škandal bi bil za celo Ljubljano, da bi v eni najbolj narodnih okoliških občin stala šulferanjska šola in to samo vsled malomarnosti gotovih krogov.

Tovariši abiturijenti! „Slovenija“ 41 letno akademično društvo, se obrača do Vas, vabeč Vas v svoje okrilje. „Slovenija“ je tisto torišče, kjer so se vežbali in vzgajali najrazboritejši slovenski možje, v „Sloveniji“ se je spočelo že toliko zdravih in plodonosnih stremeljenj v Slovincih. To je neovrgljiv dokaz, kako vedno hrepeni „Slovenija“ kvišku, kako vsestransko stremi za napredkom. Druga komponenta njenega življenja pa je neodvisnost, ki si jo je „Slovenija“ ohranila do zdaj neomejeno. Prosta in svobodna kritika, stremljenje po vsestranskem razvoju, oko odprto v najvišje cilje — to so stebri, na katerih stoji, na katere zida „Slovenija“. — Tovariši! Tisti, ki stremite brez ozira na levo in desno za najvišjimi smotri: — resnico in pravico — pridružite se nam! V naši sredi najdete tovariše in svetovalce, somišljenike in sobojevnike. „Slovenija“ Vam nudi v svoji bogati čitalnici in knjižnici, v kateri se nahajajo obilni dokumenti človeške kulture ter vsa slovenska znanstvena in leposlovna dela, obilo prilike in netiva za splošno in strokovno izobrazbo. — Mladi tovariši! Kolikor Vas je jasne glave, trdne volje ter mladega, navzgor stremečega poguma — v okrilje „Slovenije“! Vi poskrbite, da bo „Slovenija“ še nadalje tisti vrelc, iz kojega potekajo najboljše moči, tisto žarišče, iz kojega se iskre najsvetlejšje ideje! — Za odbor „Slovenije“: Mirko Černi, t. č. predsednik, Fran Albrecht, t. č. tajnik.

† Josip Klobučar. V Zagrebu je umrl 26. t. m. šolski ravnatelj in odbornik „Hrvatskog pedagoškog književnog zbora“ g. Josip Klobučar, ki je bil velik prijatelj slovenskega naprednega učiteljstva. N. v m. p.

Nemški narodni svet za Spodnji Štajer je zboroval predvčeraj ob dobri udeležbi v Mariboru. Zbrali so se poleg par Nemcev vsi hujši nemškutari iz Sp. Štajerja. Za nas je spomina vreden govor odvetnika von Plachki iz Ptuj, ki je razpravljal o trializmu, katerega je podtaknil že Napole-

LISTEK.

MICHEL ZÉVACO:

Otroci papeža.

Roman iz rimske zgodovine.

Nato se je starec ozrl proti nekim vratom, rekoč:

„Vstopi!“

Vrata so se mahoma odprla. Cezar se je prikazal.

Cudna izprememba se je izvršila na papeževem obrazu. Glava mu je klonila na prsi in na sklenjene roke; zdelo se je, da strašno trpi. Toda nemogoče je bilo reči, ali je njegovo trpljenje telesno ali duševno. Na njegov migljaj je Cezar sedel.

Vojvoda Valentinovski, v oklepu in škornjih, s trdimi potezami lica pest, oprto na ročnik težkega meča, oko na preži, usta skrivljena v cinično nesramnem smehljaju, je tvoril silno nasprotje s svojim očetom. Bila sta različna kakor vojak in diplomat.

Papež, čeprav se je zdelo, da zapira oči, ga je vendarle motril izpod čela, s tenkim pogledom izza stisnjenih vejic. Cezar je trkal s koncem svojega škornja na preprogo in čakal.

„Torej, sin moj,“ je izpregovoril papež naposled, „bila nama je namenjena ta neizmerna bolečina... Usojeno mi je bilo, da na koncu svojega življenja vidim pasti enega svojih otrok pod bodalom podlega razbojnika? Najkrotkejšega... morda tudi najboljšega med svojimi otroci!... Ah, jaz nesrečni oče! To je nedvomno kazni, ki mi jo je nebo prihranilo za moje grehe!“

Cezar ni odgovoril besedice. Papež si je obrisal oči; sicer pa ni bilo v njih nobene solze.

„Toda,“ je nadaljeval, „moja kazen bo strašna. Ali veš, kakšno kazni je zaslužil morilec? Cezar? Povej, ali veš?“

Cezar se je zdrznil in senca mu je zletela preko čela. Toda vztrajal je v molčanju. Aleksander VI. ga je prijel za roko.

„Hočem, da bodi kazni strašna. Morilec, kdorkoli je, izmed ljudstva ali izmed plemstva, tudi če bi bil kak mogočen gospod, makar da bi bil izmed naših sorodnikov, bo trpel kazni, za katero sem pravkar narekoval povelje: izruvali mu bodo nohte, odrezali jezik ter iztaknili oči; takšen ostane privezan h kolu sramote, dokler ne napoči smrt. Nato mu izdero srce in jetra ter jih vržejo psom, a truplo sežgo, in pepel trupla... vržejo v Tiberio... Ali se ti zdi to dovolj, Cezar?... Govori!“

Cezar je trdovratno molčal; samo nekoliko bledejši je bil. Papež je povzel:

„Ah, ubogi Francesco! Če pomislim, kako me je posetil še predsinočnim, poln življenja in radosti... jaz pa sem mu nasvetoval, da naj se zvečer pozabava pri tvoji sestri Lukreciji... Ah, prokleti nasvet!... Kajti gotovo je, da je bil ubit, ko je odhajal iz Lukrecijine palače... Ubogi Francesco! Tako dober je bil! Tako nežen!... Moje srce krvavi od njegove smrti... In ti ne plakaš, Cezar?“

Oče in sin sta pogledala drug drugemu na dno oči. In nato je Cezar odgovoril:

„Oče! Samo ker hočem govoriti z vami o resnih rečeh, čakam, da doigrate komedijo...“

„Per bacco! Kaj pomeni to? ...“

„To pomeni, da ste srečni zaradi Francescove smrti; če ni res, ne vem, kje mi stoji glava!“

„Oh!... Nesrečni otrok! Kako moreš misliti kaj tako ostudnega! Ti zasramuješ mojo bolest!“

„Francesco vam je bil na poti, dragi oče,“ je povzel Cezar glasneje. „Lopov, podlež, obrekljivec, nevreden imena Borgia, ki ga je nosil, skriven sovražnik vaše slave, vaše veličine in svojega lastnega brata, nezmožen zarotnik, ki ni znal niti ljubiti niti sovražiti, nam je bil le v nečast, oče moj! Njegova smrt je dobrodošla!“

„Zarotnik? ... Ti praviš, da je bil zarotnik?“

„To veste vi, oče, enako dobro kakor jaz!“

„Nič ne de! Hudodelstvo je strašno in mora biti kaznovano! Ali me slišiš, Cezar?... Karkoli je tudi utegnil storiti ubogi Francesco proti nam — to se ne sme mirno trpeti, da se je živ človek na svetu predrznil položiti roko na člana rodbine Borgia! Strašna kazni mora s svojim zgledom pokazati svetu, da so Borgia nedotakljivi!“

„Strinjam se z vami, oče,“ je dejal Cezar mrzlo. „Zato vam tudi prisegam, da pridemo morilcu na sled! Jaz sam sem si zastavil to nalogo!“

„Ah, to mi je v pomirjenje, Cezar moj... Corpo di bacco! Najprej smo ukrotili plemstvo in natakili ljudstvu nagobčnik, podvrgli smo si Italijo in pregnali Rim v jetniško kletko — in zdaj nam se dajemo moriti? Če je tako, ni bilo vredno, da smo storili to, kar smo storili... Samo član rodbine Borgia se sme dotakniti člana rodbine Borgia!“

Cezar je pogledal očetu globoko v oči. In takrat se mu je zasvetil obraz v usmevu, ki je bil še bolj krut in še bolj nesramen. Kakor da ga je obšla mrtvaškobleda luč; razumel je!...

(Dalje.)

onovemu stremljenju. Govoril je nadalje o samih strašilih, kakor o napadu na turnerje v Ljubljani, o vseslovenskih zborih, o delovanju denarnih zavodov na Sp. Štajerju in na Koroškem, o slovenskih pobijanjih v Ljubljani in resno trdil, da so to predpriprave za jugoslovansko državo. Če se mu je kdo smejal, ne vemo, smeh pa zasluži užičena trditve, kako blagodejno deluje „Štajerc“, ki ga je vsled tega priporočal v podporo. — Nemškutarji so se zgrajali že nad raznimi slovenskimi nasilji in na to „podkrepljeni za novo obrambno borbo“ zaključili zborovanje.

Rodoljubni, ganite se! Dosedaj je nabranih za obrambni sklad Ciril-Metodove družbe že 743 kamnov, manjka jih torej še 257. Pričakujemo, da se o priliki jubilejnih slavnosti priglase tudi še oni slovenski bogataši, ki jih še nedostaja v znamenju družbenih „skladateljev“ in tako store svojo narodno dolžnost.

Na naslov slavnega mestnega magistrata. Zakaj stojijo hodi porušenega poljanskega mostu na cesti, kjer ovirajo promet? Stavljamo samo to kratko vprašanje, ker ne maramo priobčiti takoj ostre interpelacije, ki smo jo dobili v tej zadevi na naslov mestnega magistrata s Poljanske ceste.

Iz Simon Gregorčičeve knjižnice se je izposodilo meseca junija 1355 knjig, 329 manj kakor meseca maja t. l. in 130 manj kakor meseca junija lanskega leta. To pa radi tega, ker je bila knjižnica en teden zaprta. Največ se je izposodilo 16. in 28. po 120 knjig, najmanj pa 2. junija, namreč 43 knjig. Povprečno vsaki dan 71 knjig. Novih legitimacij se je izdalo junija meseca 18. Skupno število vseh obiskovalcev znaša koncem junija 1235. Knjižnici je prirastlo 90 novih knjig in sicer 78 slovenskih in 12 nemških. Število vseh knjig v knjižnici znaša 3112.

Trgovski jubilej. Včeraj je bilo 75 let, ko se je ustanovila manufakturna tvrdka Fr. Ks. Souvan v Ljubljani. Iz male trgovine so napravile spretno roke in sposobnost današnje veletrgovino.

Ljubljansko ljudsko šolstvo. Danes bo na tukajšnjih mestnih ljudskih šolah sklep šolskega leta 1909/10. Prvo petrazredno mestno deško ljudsko šolo je obiskovalo 653 gojencev, sodelovalo je skupno 16 učiteljskih moči. Na tretji mestni ljudski šoli je bilo vseh gojencev 257, učiteljskega osebja devet.

30 deklic in dečkov se je odpeljalo včeraj ob 1. uri 15 min. popoldne v Gradec iz Ljubljane. Poslal jih je tja deželni odbor, mestna občina in društvo za bolne na pljučih.

Veliki Ciril-Metodov kres se bode, kakor običajno, tudi letos žgal na predvečer naših blagovestnikov, to je v ponedeljek, dne 4. julija na Golovcu, na posestvu gosp. Fran Babiča nad streliščem. Dohod h kresu je mimo vojaškega strelišča. Po kresu sestanek v restavraciji gosp. Babiča.

Skrivnostna najdba — umor. Včeraj popoldne so našli v Smarju na Dolenjskem v gozdu okrog štiri leta starega otroka. Truplo je moralo ležati že dolgo časa v gozdu, ker je že popolnoma segnilo. Kako je prišel otrok ob življenje, se še ne ve, vendar je gotovo, da ga je moral kdo umoriti, da bi se ga tako iznebil. Sodnijska komisija iz Ljubljane se je pod vodstvom preiskovalnega sodnika dr. Grassellija že podala na lice mesta in odredila obširno preiskavo.

Nevarnega tatu Pogačarja so včeraj pod močno eskorto pripeljali v Celovec, odkoder je ušel iz zapora deželnega sodišča, da bode tam zopet premišljeval o

svojih grehih. Izrazil se je, da bo v kratkem zopet popihal, kajti sam angelj Gabrijel stoji na njegovi strani in mu usliši vsako prošnjo.

Zahtevajte vedno in povsod samo slovansko kolinsko kavino primes, ker je res najboljša.

Društvene vesti.

Javna glavna pevka skušnja „Ljubljanskega Zvona“ za belgradski koncert se je vršila sinoči v veliki dvorani Mestnega doma. Vzored je lepo izbran, prednašanje lepo šolanega pevskega zbora je vestno in točno. Zlasti so ugajale narodni pesmi, ter navduševalna pesen „Što čutiš?“ Zbore je vodil pevovodja g. Vašte, ki mu gre za sluga, da se je zbor „Ljubljanskega Zvona“ tako naglo dvignil do umetniškega proizvodnje. „Ljubljanskemu Zvonu“ želimo največ uspeha in vesele dneve v svobodnem, kraljevskem Belgradu.

Gasilska veselica na Bledu. V nedeljo, dne 3. julija priredi rečiška podružnica „Blejskega gasilnega društva“ na vrtu restavracije „Mangart“ na Bledu ob 3. uri popoldne veselico, katere čisti dobiček je namenjen za popravilo gasilnega orodja.

Obrambni tečaj.

Včeraj dopoldne se je pričel obrambni tečaj, lep uvod v proslavo petindvajsetletnice družbe sv. Cirila in Metoda.

Otvoril ga je g. dr. Žerjav, ki je povdarjal, da je bilo dosedaj manjšinsko delo le teoretično in še to kolikor ga je bilo, brez sistema. Največ zaslug za oživiljenje tega prekornostnega dela ima naše dijaštvo, manjšinski list „Slovenski Branik“ in sedaj hoče obrambni tečaj vse reasumirati in podati nov temelj.

Udeležba tečaja je bila dobra. Na dr. Žerjavov predlog je bil predsednikom izvoljen gospod Šemrov.

Po kratkem uvodu in zahvali je predsednik enunciral, da more prvo predavanje: Pangermanizem in „Drang nach Süden“ izpasti, ker dr. Otokar Rybář zaradi slovenske opozicije in obstrukcije v državnem zboru nikakor ne more priti v Ljubljano. Govoril je torej g. Fux o zanimivem predmetu: „Ljudsko štetje, uradno in zasebno“, ker se z novim letom zopet vrši ljudsko štetje je zelo potrebno, da se nanj bolje pripravimo, kakor dosedaj. Na mednarodnem kongresu v Petrogradu so sicer določili, da naj se šteje v nacionalnem oziru po „langue maternelle ou langue parlée“, a avstrijska, nemštvu služeca zakonodaja je interpretovala francoski original kot „občevalni“, mesto materinski jezik. V zakonu o ljudskem štetju z dne 12. marca 1869. se poverja ljudsko štetje avtonomnim občinam, drugod vodijo to okrajna glavarstva, ki so si tudi prilastila pravico imenovati popisovalnega komisarja.

V mestih in krajih s slovensko manjšino se tedaj vrše zlorabe te občinske uradne oblasti in ker je ves vladni aparat v službi nemštva, moramo Slovenci paziti, da nam zopet ne odštejejo vsled „občevalnega jezika“ par tisoč Slovencev.

Ker se vrše strahovite zlorabe in pri sedanjih korupcijah razna nasilja, naj vsak Slovenec, posebno v obmejnih krajih, se prepriča sam, če je popisovalni komisar njega in rodbino v 13. popisovalni koloni pravilno upisal kot slovenskega občevalnega jezika. Drugače naj se pritoži na okrajno glavarstvo in naj popisovalne pole ne podpiše.

Če si si ustanovili poseben odbor za privatno ljudsko štetje in dokazali, da je

vladno ljudsko štetje 180.000 Čehov napravilo za Nemce na podlagi občevalnega jezika. Zato je pozdravljati dr. Kramarjevo resolucijo, po kateri bi se štel pri drugoletnem ljudskem štetju ne samo po občevalnem, ampak obenem tudi po materinskem jeziku.

Po izvršnem referatu je dobil k debati prvi besedo potovalni učitelj družbe Cirila in Metoda, gospod Beg. Svetoval je, naj bi se tudi pri nas zbirali slučajji uradnega terorizma in nemškega nasilja. Vse to mora priti v javnost! V listih naj bi izšli lapidarni članki o ljudskem štetju in posebno dijaštvo naj bi sedaj v počitnicah poučevalo ljudiotem.

G. Mačkovšek povdarja, da mora biti pri vseh Slovencih, če bi se štel glede na dr. Kramarjevo resolucijo tudi po narodnosti, občevalni in materinski jezik eden in isti. Na g. Fuxov nasvet o centralnem odboru za privatno ljudsko štetje odgovarja g. L. Brunčko, da je pri nas kak centralen odbor po češkem vzgledu, v katerem bi bili zastopniki političnih strank in kulturnih društev, nemogoč in treba je misliti na lokalne odbore v obmejnih krajih, kakor: Maribor, Trst, Celje, Ptuj in Celovec.

Tečaj so posetili tudi prvomestnik C. M. D., vladni svetnik Senekovič, zastopnik „Kluba celjskih naprednih akademikov“ in zastopnik akad. fer. društva „Sava“.

Drugi referent g. Mačkovšek govori o tem: Problem notranjega izseljevanja in priseljevanja. Od polovice preteklega stoletja se avstrijski Slovani relativno dvigajo (57-18%—60-4%) Nemci nestalno padajo (36-12%—35-78%), specijelno Slovenci pa gremo stalno navzdol (6-10%—4-65%). Na Koroškem nazadujemo že od l. 1880, posebno celovška okolica je že čisto izgubljena. Tudi na Štajerskem padamo konstantno. Najhujša rana na našem narodu je izseljevanje. Pri notranjem priseljevanju in odseljevanju imamo razločevati dva načina. Priseljenci ostanejo kmetje ali pa se poproletarijo v mestih. Prvi slučaj opazujemo na Kočevskem in če se naši ljudje ne ponemčijo, bo kočevski otok kmalu raztrgan. Tudi v Trstu dobimo vsled priseljevanja v doglednem času lahko slovansko večino. Celovec in Gradec dobita lahko častno in močno slov. kolonijo; kajti v Ptuj in Celju živi okoli 65% ljudi, ki imajo domovinsko pravico v slov. krajih, prav tako Maribor, Gorica pa ima prav veliko število pravih Goricanov, vendar je laških priseljencev le 1894, dočim je slovenskih 5406. Torej nimamo nikakega vzroka nad temi mesti obupavati. Naša bodo takoj, kakor hitro hočemo in to moramo, ker tvorijo hrbitišče vsem tujčevim napadom. Naše geslo je torej — „Na mesta!“

Popoldne se je o Mačkovškem predavanju vnela daljša debata o slovenski emigraciji, o organizaciji emigracije in njenemu vplivu ter pomenu.

Za tem je referiral obširno in interesantno dr. Žerjav o „Organizaciji naše gospodarske obrambe.“

Povdarjal je veliki riziko, ki je neizogiben pri gospodarskih akcijah. Za uspešnost naše narodnoobrambne gospodarske organizacije bi bila kot temelj potrebna organizacija naših denarnih zavodov. Sicer smo še daleč od tega, a vsaj narodno-napredne hranilnice so vsaj teoretično že na pravi poti. Treba je konsolidacije denarnih organizacij. Na podlagi te bo potem „Branibor“ kot naša narodnogospodarska organizacija mogla uspešneje razviti svoje delovanje, namreč nakup zemljišč in različna posredovanja, kakor podpiranje.

Narodna obramba ne sme biti namreč samo defenzivna, ampak mora tudi pospeševati naraven razvoj.

Najvažnejša je akcija za kmeta, ki tvori blok našega naroda.

Tu se mora omejevati emigracijo, pospeševati in organizovati prodajo produktov in nakup strojev in drugih potrebščin. Velika naloga je tudi, rešiti vprašanje o kmetijskih družbah na Štajerskem in Koroškem. V „Braniboru“ se bo tedaj organizovalo obmejno združništvo. Najuspešnejše delo „Branibora“ bo kmetijski kredit. Ker pa proti severu pri nas postaja zemljiški kredit cenejši, se nam bo boriti z nižjo obrestno mero pri Nemcih. „Branibor“ bo moral tedaj posredovati pri hranilnicah in posojilnicah in skleniti z njimi pogodbe, po katerih bo on doplačal izgube obrestne mere. Zato je pa zopet potrebna denarna zaslonba pri naših denarnih zavodih.

Vprašanje je, ali naj se oprime „Branibor“ sistema podpiranja in darovanja ali posojanja. Na vsak način je delovanje nemoralnejše, ker se je izkazalo že pri delovanju „Südmarke“, ki dobe podporo, da toliko manj delajo, kolikor znaša denarni dar obrambnega društva. Treba pa je za posojanje kapitala osnovati „Obrambno banko“ na združni podlagi z akcijami á 100 K in tri do štirikratnim jamstvom.

Posebno je treba takega kredita obmejnim trgovcem in obrtnikom. V Trstu je skoraj vsa mala obrt in trgovina v slovenskih rokah, ki pa niso proste, ampak v krempljih nemškega in italijanskega kapitala. Če se ti osvobode, dobimo nov razred odločnih slovenskih pripadnikov v Trstu. Trgovci ne dajo v obmejne kraje večjega kredita, treba je zato tudi tu poseči „Braniboru“. Da se ta akcija ni izvedla že s pomočjo hranilnice in posojilnice, je kriv birokratizem in premala strokovna izvednost denarnih uradnikov, ki se boje kreditirati mesto na zemljiško vknjižbo na eskomptovanje terjatev.

Končno bo „Branibor“ pospeševal razredni boj slovenskega delavstva ravnotako pri N. D. O. kakor socijalni demokraciji, ki se bo tudi pri nas, kakor povsod drugod ponacijonalila, ker ta boj velja nemškemu in sploh tujemu kapitalu.

Pri debati so govorili gg. Mačkovšek, Brunčko, I. M. Čok in Ante Beg večinoma v smislu referentovih besed.

(Konec prih.)

Razne vesti.

Krvava ljubavna tragedija v Stuttgartu. Bivši dvorni kapelnik dr. Alojzij Obrist je včeraj ustrelil komorno pevko Ano Sutter in nato tudi samemu sebi poglaval kroglo v glavo. Oba sta bila takoj na mestu mrtva. Dr. Obrist se je namreč kljub temu, da je bil že poročen in sicer z jako lepo gospo, strastno zaljubil v Ano Sutter, ki pa je odločno odklanjala vsako ljubavno razmerje z njim. Določena dne je odšel k njej v stanovanje, da bi ji izročil šopek. Ana Sutter je še ležala v postelji in ni zato nikogar pustila v sobo. Dr. Obrist pa je nato s silo udril v stanovanje, položil šopek na mizo in oddal dva strela na komorno pevko. Sutter je samo zaklicala na pomoč, nato pa je bila takoj mrtva. Dr. Obrist je nato s štirimi strelji usmrtil še sebe in obležal pred posteljo svoje nesrečne ljubimke.

Klerikalci in profesor Schnitzer. Kako imenitno znajo klerikalci vodo napolniti na svoj mlin, kaže slučaj Schnitzer v Monakovem: Napol izobčeni reformni teolog Schnitzer je namreč objavil spis, v katerem dokazuje, da Kristus niti ni ustanovil papežtva. Klerikalci so pa na to dvignili strašno rabuko in so izjavili, da se Schnitzer ni drznil prej objaviti svojega spisa, ker

Mali listek.

Književnost, gledališče, umetnost.

† Ivan vitez Trnski.

V četrtek popoldne je umrl v Zagrebu nestor hrvatskih pesnikov, zadnji pesnik iz dobe hrvaškega preporoda, „zadnji ilirec“ vitez Ivan Trnski. Vest o smrti je globoko pretresla vso Hrvatsko, ki izgublja z njim zadnjega svedoka slavni dni ilirskega pokreta. — Ivan vitez Trnski se je rodil dne 1. maja 1828. leta, bil je sin častnika na takozvani granici; tudi sam se je posvetil vojaškemu stanu ter dosegel dostojanstvo polkovnika. Pesnikovati je začel leta 1837., bil je velik ljubljeneč hrvatskega preroditelja Lj. Gaja in pesniški učenec slavnega pesnika „Smrt Smailage Čengijića“ A. Mažuranića. Ivan vitez Trnski je bil eden najplodovitejših hrvaških pesnikov, število njegovih del je jako obsežno. Mnoge njegove pesni so postale popolnoma narodne, n. pr. „Ljubimo te naša diko“, „Oj Banovci“, „Junak sam iz Like“, „Oj jesenske duge noči“ itd. Najbolje so njegove ljubavne pesni iz mlajših dni, ki jih je zbral v knjigi „Kriesnice“. Pisal je tudi manjše stvari v prozi iz vojaškega in primorskega življenja, najlepše njegovo delo v prozi je povest iz dobe preporoda „Marko Dubravić“, sodeloval je v vseh beletrističnih hr-

vaških listih; kot devetdesetleten starček je pisal še navdušene pesni polne rodoljubja. — Tudi prevajal je v veliki meri, da omenimo samo prevode Schillerjevega „Zvona“, Shakespearovega „Othella“, Puškinovega „Onegina“, Grillparzerjeve drame „Morja in ljubezni valovi“, prevedel je tudi „Kraljevdvorski rokopi“. Hrvatska javnost je vedela ceniti njegovo delo ter zasluge, bil je dolgoleten in prvi predsednik „Društva hrvatskih književnikov“ in „Matiče Hrvatske“. Ivan vitez Trnski je bil zadnji ilirec, in ko pokopljejo v Zagrebu njegove smrtne ostanke v grobišče hrvatskih preroditeljev, tedaj bo to mesto sveto, kamor bo romal v hvaležnosti hrvatski narod. Večna slava pesniku Ivanu vitezu Trnskemu.

Češka umetniška razstava.

V četrtek dopoldne je bila otvoritev češke razstave, ki jo je priredila v Jakopičevem paviljonu „Jednota umelců výtvarných v Praze“. O razstavi, ki je sama po sebi jako zanimiva, prinesemo v prihodnjih dnevih daljše poročilo. Za danes priporočamo samo slav. občinstvu, da si ogleda umetnost Čehov. Posebno pa še opozarjamo Slovence, ki pridejo te dni iz vse domovine na slavlje „Družbe sv. Cirila in Metoda“, da posetijo razstavo, ter s tem dokazujejo, da vedo ceniti požrtvovalno delo

mojstra Jakopiča, ki žrtvuje toliko, da spoznajo Slovenci svojo domačo slovensko in slovansko umetnost. Naj ne stoji te dni dom slovenske umetnosti prazen, naj ne hodijo mimo njega udeležniki jubileja naše šolske družbe!

Vojteh Kurnik: Kralj Rastislav in sv. Ciril.

Bilo je v letih slovenskega preporoda, ko je ljudski pevec stolar in kolar Vojteh Kurnik iz gorenjskega Tržiča spesnil epsko pesem „Kralj Rastislav in sv. Ciril“, ki opisuje delo slovenskega apostola Cirila, ki mu je bil v njegovem vsemem delovanju vedno pred očmi narodnostni moment. In v jubileju naše šolske družbe je izšla ta pesnitev, ki jo je poklonil sin pokojnega pesnika Fortunat Kurnik „Družbi sv. Cirila in Metoda“. Začudila nas je požrtvovalnost moža, ki žrtvuje svoje težko zaslužene novce takemu narodnemu delu v korist naše dece! Zato pa apeliramo na vse Slovence, da kupijo na jubilejni slavnosti to knjigo, da pokažejo, kako razumevajo pomen naše šolske družbe in njenega požrtvovalnega prijatelja g. Fortunata Kurnika.

„Novi akordi“.

Štev. 4. tega edinega slovenskega glasbenega lista prinaša zanimivo skladbo hr-

vaškega skladatelja Vjekoslava Rosenberga-Ružića (Zagreb) „Carobne uspomene“, valček za klavir. Skladba je pisana v modernem stilu. Toplo pozdravljamo idejo, da prinašajo „Novi akordi“ obširnejše slovenske in slovanske glasovirske skladbe, ki jih igralci na glasovir tako zelo pogrešajo, ker se morajo zadovoljevati s tujimi deli. Sploh pa „Nove akorde“, ki pod spretnim uredništvom dr. G. Kreka in požrtvovalnim delom založnika Schwentnerja od številke do številke napredujejo, priporočamo vsem Slovincem, ki se zanimajo za glasbo in vsem pevskim društvom.

Planinski Vestnik.

Štev. 7., leto XVI. Vsebine: Janko Mlakar: Po visokih Alpah in nizki Lombardiji. Dr. med. Jernej Demšar: Patogenetični vpliv solčnih žarkov na kožo. Dr. H. Tuma: Po razeh Poljskih Špičkov. Slovstvo: Prof. Dragutin Franič: Plitvička jezera i njihova okolica. Kolar: S. P. D. Naše slike: Razor iz Trente. Grintavci iz sklepa Bistrice. Rak na licu. Obzor: Novi Aljažev Dom v Vratih, Schmidingerjeva Koča. Naše kočje. Poziv na zavarovanje proti nevarnostim. Društveni vestnik: Umrl član, Darila, Gospodom fotografom, Dijaške izkaznice, Novi člani, Izstopivši člani, Popravek. Od upravnika.

mu je še živel oče, ki mu je že večkrat očital, da mu dela toliko srčnih bolečin s svojim rovarjenjem. Vedeli so tudi povedati, da ga je papežev nuncij pred smrtjo previdel Lauingenu. Sedaj je pa izpregovoril Schnitzer sam in povedal, da mu oče ni nikoli nič očital, da ga papežev nuncij ni nikoli previdel in da — še živi. Tako so lagali klerikalci in tako jih je Schnitzer razkrinkal.

Novo zdravilo proti sifilidi. Profesor Ehrlich je iznašel novo sredstvo proti sifilidi, o katerem se je zdaj izrazil medicinski svetnik prof. Neisser v odprtem pismu, da so poizkusi z njim zelo dobro uspeli. Ni govoril veliko o novi pridobitvi, izrekel se pa je, da izginejo sifilidne klice pri živalski bolezni, ampak tudi pri človeški. To se je pokazalo v vseh slučajih, kjer se je le enkrat uporabilo Erlichovo zdravilo.

Izenadenje za oficirje. Iz dobro informiranega dunajskega vira se poroča, da se pripravljajo oficirjem ljubo iznenadenje. Zračunati se jim misli namreč 12 mesecev aktivnega službovanja za 14 mesecev, tako, da lahko vstopijo v pokoj s polno pokojnino že po 35 letih mesto po 40 letih. To iznenadenje jim pripravlja cesar za 80 letnico svojega rojstva. No, drugi stanovi bodo tudi iznenadeni.

Žrtev praznoverjenja. V Dobrotovu pri Polni je udarila predvčerašnjem strela v skeden, ki je takoj zaplamltel. Praznoverne babe so pa privlekle neko mater, ki je še ležala v otroški postelji, da bi pogasila ogenj s svojim mlekom. Včeraj je pa obžalovanja vredna mati umrla z otrokom vred kot žrtev prazne vere. Oblasti so uvedle obravnavo.

Norvežani so odkrili Ameriko! Zgodovinsko dejstvo je, da so bili Normani krog l. 1000 p. Kr. v Ameriki, kamor so došli v svojih malih, slabo otesanih ladjicah. Tedaj pa so našli učenjaki v Minnesoti ruski rokopi, ki priča o skandinavski ekspediciji v Ameriko, kar se je po omenjenih zapiskih vršilo v 11. stoletju. 63 besed pripoveduje, kako so prišli Norvežani preko morja: „Šli smo daleko in brez jela in obleke, pa smo prišli v Vinland v ledeno puščavo. Nesreča nam zna uničiti srečo in nam zadati rano smrt.“ Sloviti epigrafist Bugge pravi, da so to Norvežani iz Ringenke, ki so prišli prvič pod vodstvom Leifa Erikssona v Ameriko. Splošno se domneva, da poteka rokopis iz časa do sredine 11. stoletja in priznani runologi so uverjeni, da je pristen.

Pravda v Allensteinu. Iz Berolina se poroča, da je morala gospa Schönebeck, ki je zapletena v znani umor, položiti še 10.000 mark, tako, da je sedaj na razpolago za kritja sodnih stroškov v celem 25.000 mark. Poroča se nadalje, da so zdravniki dognali pri Schönebeck-Weberovi hudo histerijo in zmešanost, vsled česar jo smatrajo nesposobno za obravnavo. Simulacija je baje izključena po mnenju veččakov. Ako bode nemožno obravnavati 4 prihodnje dni, bode obravnavana za gotovo preložena.

Grozeča stavka železničarjev v Parizu. Več tisoč železničarjev je zborovalo v pariški delovni borzi in so sklenili enoglasno, da hočejo pričeti s splošno stavko. Vendar so pa tudi sklenili, da hočejo še prej poskusiti z dogovorom z ravnateljstvom. Če pa ne postanejo edini, bodo seveda začeli stavkati. S Parizani so edini tudi železničarji v Marseille in Touloux.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Komunike jugoslovanskih poslancev.

Dunaj, 1. julija. Jugoslovanski visokosolski klub, v katerem so združeni vsi jugoslovanski poslanci je imel danes zjutraj sejo, v kateri so izdali sledeči komunike: Jugoslovanski poslanci kar najodločneje protestirajo proti izjavi naučnega ministra grofa Stürgha in vlade glede jugoslovanskih visokosolskih zadev. Izrekajo vladi svoje obžalovanje in to tembolj, ker so njih zahteve popolnoma opravljene in niso na škodo nobenim drugim narodom. Dalje konstatira, da so Jugoslovani formulirali svoje zahteve le na poziv vlade same in protestirajo odločno, da bi se laška univerza ustanovila v kakem mestu na Primorskem.

Kondolenca „Zveze južnih Slovanov“ bosanskemu deželni zboru.

Dunaj, 1. julija. Dr. Ploj je danes kot predsednik „Zveze južnih Slovanov“ kondoliral v njenem imenu bosanskemu saboru na smrti njegovega prvega predsednika Alija bega Firdusa.

Aretacija barona Ungern-Sternberga.

Dunaj, 1. julija. Vest, da bi bil baron Ungern-Sternberg v zvezi z avstrijsko diplomacijo, se tukaj odločno demantira.

Krvavi dijaški izgredi v Lvovu.

Lvov, 1. julija. Danes popoldne so imeli maloruski dijaški shod, na katerem so na sijajen način manifestirali za svoje vseučilišče. Po shodu je prišlo med maloruskimi in poljskimi dijakmi do velikih izgredov. Vsa policija je bila na nogah in tudi vojaštvo je bilo pripravljeno. Naenkrat so pričeli padati strelji. Več poljskih in maloruskih dijakov je ranjenih, en maloruski dijak je obležal na mestu mrtev.

Lvov, 1. julija. Maloruski dijaški so izjavili, da so jih najprej napadli Poljaki, ki so tudi prvi pričeli streljati, nakar so bili tudi oni v silobranu prisiljeni poseči po orožju.

Lvov, 1. julija. Vsled velikih dijaških nemirov, ki se bodo najbrže še ponovili je vlada proglasila v Lvovu obsedno stanje.

Dunaj, 1. julija. Ko so danes prišla v zbornico poročila o izgredih maloruskih in poljskih dijakov v Lvovu, je nastalo med poljskimi in maloruskimi poslanci veliko razburjenje. Maloruski poslanci so sklenili vložiti na vlado takoj interpelacijo. Splošno pa vsi poslanci obsojajo te demonstracije.

Sprememba v angleškem poslaništvu v Belgradu.

Belgrad, 1. julija. Angleški poslanik v Belgradu James Whitehead bo najbrže svoje mesto zapustil. Zaradi družinskih razmer je prosil za kako poslaniško mesto bližje Londona. Njegov naslednik v Belgradu bo brzkone Paget, dosedanjí angleški poslanik v Monakovem na Bavarskem.

Odstop predsednika ruske dume.

Petrograd, 1. julija. Predsednik ruske dume, Gučkov, je po sklepu sezijske državne zbornice svoje mesto odložil, da prestane trdnjavski zapor, v katerega je bil obsojen radi nekega dvoboja z grofom Uvarovom. Poprej pa odide še v Sofijo, da se udeleži vseslovanskega kongresa.

Poziv.

Gospodu Rudolfu Šegi v Ljubljani.

Svoj čas, ko ste še nabirali oglase za „Jutro“, ste izvabili od neke Vam znane ljubljanske tvrdke za „Jutro“ svoto 50 K, kar smatramo mi za navadno izsiljevanje. Ker ne moremo trpeti, da bi se mislilo, da je „Jutro“ podkupljivo in ker to ni edini tak slučaj, Vas pozivamo, da dotični tvrdki vrnete izsiljeno vsoto, sicer smo primorani izročiti zadevo državnemu pravdnistvu.

Lastništvo in uredništvo „Jutra“.

Lastnik, glavni in odgovorni urednik:
Milan Plut.

Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Mali oglasi.

Beseda 5 vin. — Za one, ki iščejo službe 4 vin. — Najmanjši znesek 50 vin. — Za informacije se plača 10 vin. — Pismenim vprašanjem je priložiti znamko. — Pri malih oglaših ni nič popusta. — Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Čez 1000 komadov zefir in de laim bluz za dame v vseh barvah najnovejšega vzorca in kroja samo K 260 komad. Angleško skladišče oblek O. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg 5. 98/5—5

Gospodična absolventinja 8 razreda išče primerne službe. Vprašanja na upravništvo „Jutra“ pod A. H. 110/4—2

Spreten stavbni risar oziroma polir išče službe. Ponudbe na upravništvo „Jutra“. 111/3—2

Odda se dve meblovani sobi na Valvazorjevem trgu št. 4. I. nad. 107/2—2

Gostilna N. D. O. ulica Karadori št. 18. Trst se priporoča p. n. gostom in čitateljem „Jutra“ kadar pridejo v Trst, da jo posetijo. Na razpolago so gorka in mrzla jedila, izborna pristna vina in prenočišča, vse po najnižjih cenah. Gostilna je v bližini južnega kolodvora. — Za obilen obisk se priporoča Hinko Kosič, voditelj. 77/12—10

Hiša z lepo urejenim vrtom se ceno in pod jako ugodnimi pogoji proda. Natančnejše poizvedbe v Rožni dolini 154, cesta V. 112/3—1

Kinematograf „Ideal“

Franc Jožetova c. 1. Hotel pri Maliču. Nasproti glav. pošte.

Spored od sobote 2. do torka 5. julija.

1. V deželi večnega poletja. (Po naravi.)
2. Plavanje ženitovanjski pogoj. (Komično.)
3. Slapovi Imatra na Finskem. (Po naravi.)
4. Manon. (Drama.)
5. Krokodil. (Komično.)

Dodatek k zadnjima dvema predstavama ob 7. in pol 9. uri zvečer:

6. Roza koketira. (Komedija v barvah.)
7. Povest o križu. (Drama.)
8. Vojak iz ljubezni. (Jako komično.)

Ob lepem vremenu se vrši zadnja predstava na vrtu.

Ob torkih in petkih koncertuje Slovenska Filharmonija.

Kite iz las

poldolga preveza 7 K, dolga preveza 5 K, kratka preveza 9 K, kratka preveza — večja 12 K, nežnosvetle (blond) in sive 20 % dražje priporoča

S. STRMOLI, brivec in lasničar
Ljubljana, Pod Trančo št. 1. (zraven čevljarskega mostu.)

izdeluje vsa lasničarska dela solidno in okusno. Cena za delo kite 3 K. Kupuje zmedene in rezane ženske lase po najvišjih cenah.

Dobro ohranjena enonadstropna hiša

in zraven pritlična hiša vsebujeta 14 stanovanj z velikim vrtom, pripravnim za vrtnarje in nekaj stavbenega prostora se takoj

proda.

Poizve se pri g. Mariji Zupan, gostilničarki v Ljubljani, Sv. Jakoba trg št. 8 in g. Josipu Kozaku, mesarju v Ljubljani, Poljanska cesta.

Filip Fajdiga

trgovca s pohištvom

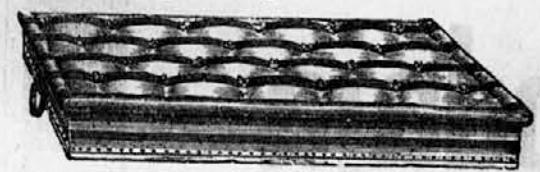
Ljubljana

Sv. Petra c. 19

izdeluje in popravlja raznovrstno

pohištvo

po najnižjih cenah.

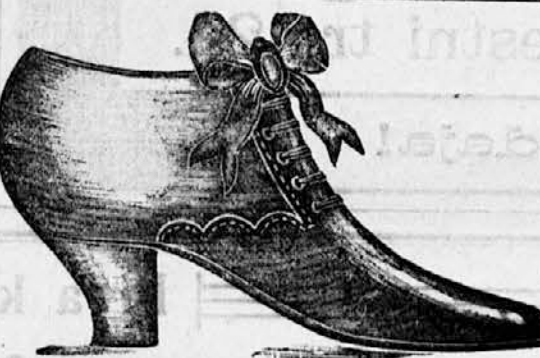

Ljubljanske Benetke

so zopet odprte.

Slav. občinstvu se vljudno priporoča

Kavarna „Prešeren“.

Cene brez konkurence!

? I ?
I K O
? O ?

Vsak dan svež

sladoled

v kavarni, slaščičarni in pekarni

J. Zalaznik

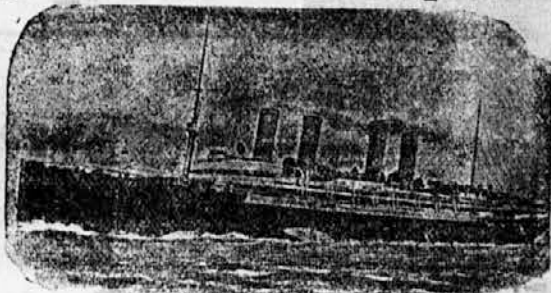
Stari trg št. 21. 40—2

Izvrstna prilika

za potovanje v

AMERIKO

je in ostane z novimi parniki

VELIKANI:

Kaiserin Auguste Victoria	25.000 ton
Amerika	24.000 „
Cleveland	20.000 „
Cincinnati	20.000 „
Pres. Lincoln	20.000 „
Pres. Grant	20.000 „

Brezplačna pojasnila daje:

FR. SEUNIG,

Ljubljana, Kolodvorska ulica 28.

Nizke cene!

Nizke cene!

Josipina Herrisch

Ljubljana, Židozka ulica št. 7.

Priporoča veliko zalogo moških, ženskih in otroških čevljev. Gamaše, galoše in prave gorske čevlje (Colserce).

Zunanja naročila se točno izvrše.

Slovenci, pozor! pri nakupovanju vencev!

FR. IGLIČ

Ljubljana, Mestni trg II

priporoča največjo zalogo krasnih

nagrobni vencev in trakov z napisi.

Zunanja naročila se izvršujejo hitro in točno.

Velik vrtni KONCERT

„Slov. filharmonije“
se vrši danes 2. t. m.
v hotelu pri Seydlu
(hotel „Južni kolodvor“)
Začetek ob 8. zvečer.
Vstopnina prosta.

Dobro uspevajoč HOTEL

z restavracijo in kavarno
v Ljubljani, blizu kolodvora
se s 1. avgustom pod ugodnimi pogoji
odda v najem.

Naslov za pojasnila pove upravništvo
„Jutra“.

Več predmetov ženske konfekcije,
obleke za gospode ter slamnike in
panama klobuke

60% ceneje

v „Angleškem skladišču oblek“

O. Bernatović

v Ljubljani, na Mestnem trgu št. 5

Razprodaja!

Razprodaja

tvrdke Karl Recknagel v Ljubljani,
Mestni trg št. 24.

Radi opustitve trgovine se prodaja pod lastno
ceno vse blago kakor: šivalne potrebščine, trakove,
volnene in svilene baržune, svilenino, steznike, vsa-
kovrstne rokavice, predpasnike, jopiče, nogavice, ple-
tenine in razno perilo za gospode, dame in otroke,
zavratnice, čepice, žepne robce i. t. d. i. t. d.

Karl Recknagel
v Ljubljani, Mestni trg 24.

Razprodaja!

Dr. Ed. Šlajmer

odpotuje dne 1. julija za štiri tedne.

Proizvajanje spirituos

kot prosta obrt, kakor tudi

izdelovanje brezalkoholnih osvežujočih pijač,
jako donosno in sposobno za razširjenje, lahko vpelje v vsakem kraju renomirana
tvornica. S proizvodnjem in razpečevanjem se lahko prične takoj. Jamči se za iz-
delke prve vrste in brezhibno proizvodnjo vseh pijač, tudi specialitet brez konku-
rence. Izurjen strokovnjak se pošlje v svrhu informacij in za proizvodnjo brezplačno.

Ozira se samo na resne ponudbe.

Ponudbe pod šifro „Spirituosen 83857“ na anončno ekspedicijo M. Dukes
Nachf., Dunaj I./1.

Najbolj varno naložen denar
je v slovenski

mestni hranilnici
ljubljski.

Stanje hranilnih vlog:
nad 37 milijonov kron.

Rezervni zaklad:
nad 1 milijon kron.

Za varnost denarja je porok zraven rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska
z vsem premoženjem in vso svojo davčno močjo. V to hranilnico vlagajo sodišča
denar mladoletnih otrok in varovancev ter župnišča cerkveni denar.

Mestna hranilnica ljubljanska obrestuje hranilne vloge po 4 1/4% ter pripisuje nevzdig-
njene obresti vsakega pol leta h kapitalu. Dne 1. in 16. vloženi denar se obrestuje ta ko j.
Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega in ga vlagatelj ne zaračuni.
Denar se lahko pošilja tudi po pošti. Sprejemajo se tudi vložne knjižice drugih de-
narnih zavodov kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo.

Posoja se na zemljišča po 5% obresti in proti amortizovanju posojila po najmanj 1/4%
na leto. Dolžnik more svoj dolg poplačati tudi poprej, ako to hoče. Posoja se tudi na
menice in vrednostne papirje. Mestna hranilnica izdaja lične

domače hranilnike.

Priporočamo jih zlasti staršem, da z njimi navajajo otroke k varnosti. — V podpiranje
slovenskih trgovcev in obrtnikov upeljala je ta slovenska hranilnica tudi

kreditno društvo.

Mestna hranilnica ljubljanska je v lastni palači
v Prešernovi, prej Slonovi (Elefantovi) ulici šte. 3.

12-10

Prva kranjska

izvozna pivovarna in sladarna na Vrhniki
priporoča slav. občinstvu svoje najizbornejše izdelke.

Naročila sprejema tudi

„Ljubljanska kreditna banka“ v Ljubljani.

Delniška glavica:
K 3.000.000.

301-46

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Stritarjeva ulica šte. 2.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4 1/2%.

Rezervni fond:
K 400.000.